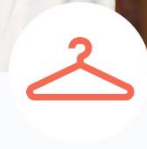

**We invest in the
development of fair
and sustainable
trade value chains**

Jaarverslag 2024

Stichting Fair Trade Original

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Voorwoord	2
I. Bestuursverslag	3
Strategie en beleid.....	3
Organisatie.....	9
Impactmeting.....	11
II. Jaarrekening.....	17
Introductie tot jaarrekening.....	17
Balans per 31 december 2024.....	17
Winst en verliesrekening over 2024	18
Toelichting op de jaarrekening 2024.....	19
Ondertekening bestuur.....	28
Overige toelichtingen	29
III. Overige gegevens.....	29
Statutaire regeling winstbestemming.....	29
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	30

Voorwoord

We voorspelden begin 2024 dat de vraag naar impactkapitaal groter zou worden dan het aanbod en dat het kapitaal duurder zou worden wat de toegang ertoe verder zou beperken. De wereld is niet veranderd; inflatie en rentetarieven zijn hoog, de geopolitieke instabiliteit staat op een langjarig hoogtepunt. Vanuit de Nederlandse samenleving is best veel impactkapitaal beschikbaar, maar in de praktijk blijkt de combinatie van risico's en regelgeving de inzetbaarheid van dat impactkapitaal beperkt.

De relevantie van impactinvesteerders die wel bereid zijn kapitaal te verstrekken aan het midden- en kleinbedrijf in ontwikkelende landen, en daarmee dus een risico bereidheid hebben, wordt hiermee bevestigd. Onze missie en doelstelling stellen maken dat we hierin betekenis kunnen hebben. FTO bevordert de markttoegang voor primaire producenten in ontwikkelingslanden en richt zich hierbij op investeringen in ketens, met aandacht voor een positief sociaaleconomisch én financieel rendement. Duurzaamheid is vanzelfsprekend, evenals een relatie met onze partners, waarbij eigenwaarde en zelfstandigheid voor onze partners centraal staan

2024 was het derde jaar van de uitvoering van onze investeringsstrategie. Na twee jaar van actief investeren was 2024 een jaar van implementatie en borging van onze de kwaliteit van onze organisatie en van de relaties. We verwachten dat we in 2025 de investeringsportefeuille weer kunnen uitbreiden door intensivering van bestaande relaties en/of het realiseren van nieuwe investeringsmogelijkheden.

In het verslagjaar 2024 waren het de rentetarieven en de gunstige marktomstandigheden op financiële markten die resulteerden in een rendement van bijna 11% op het beheerde vermogen. De deelneming in Fairtrade Original BV behaalde grotendeels de doelstellingen in lijn met de strategie dankzij verdere groei van haar afzet op de Nederlandse en Duitse markt. De investeringsportefeuille van onze deelneming Kampani groeide boven verwachting van 20 naar 30 investeringen. De groei van de activiteiten van beide deelnemingen maakt dat de sociaaleconomische impact ook groeit. Meer boeren en coöperaties die een betere boterham verdienen; daar doen we het voor!

Het rendement op eigen vermogen van de stichting bedraagt circa 0.6%, en de manier van investeren waarborgt een goede liquiditeit. Vanuit het oogpunt van koopkrachtbehoud hebben we onze doelstelling nog onvoldoende behaald, maar het perspectief daarop is verbeterd.

Als voorzitter van het bestuur wil ik de bestuursleden bedanken voor hun enorme inzet gedurende het verslagjaar. Ondanks volle persoonlijke agenda's hebben we ook dit jaar weer flinke stappen vooruit gezet en houden we de inspiratie en ambitie om het verschil te kunnen maken in de levens van velen!

Bart Kroon

Voorzitter Stichting Fair Trade Original

I. Bestuursverslag

Strategie en beleid

Algemene informatie

Stichting Fair Trade Original investeert in de ontwikkeling van eerlijke en duurzame handelsketens met als primair doel een rechtvaardigere verdeling van welvaart in opkomende landen. De Stichting streeft ernaar haar kapitaal, kennis en netwerk in te zetten ter ondersteuning van ketens en bedrijven die actief zijn in de focus sectoren food & agri, fashion, personal care en basisgrondstoffen.

In 2024 lag de aandacht op het zorgvuldig afstemmen van contacten, organisatie en processen van de Stichting Fair Trade Original en de relaties met de verschillende stakeholders en deelnemingen. Het bestuur functioneerde met een verbeterde rolverdeling en ondersteuning, waardoor de interne samenwerking verder werd versterkt. Praktische zaken zoals de jaarrekening, het jaarverslag, de ANBI-status en de uitbesteding van de financiële administratie werden efficiënter opgezet.

De beoogde groei van de investeringsportefeuille werd in 2024 helaas niet gerealiseerd, maar door de versterking van governance, organisatie en besluitvorming is een solide basis gelegd voor verdere groei. Daarbij blijft de stichting zich onderscheiden door een professionele aanpak vanuit een bestuur van vrijwilligers, waarmee we het verschil willen maken en van meerwaarde willen zijn voor zowel onze huidige als toekomstige deelnemingen.

Naast haar reguliere taak, het toezicht houden op deelnemingen in Fairtrade Original BV en Kampani, en het vermogensbeheer bij Van Lanschot Kempen, heeft het bestuur van de Stichting zich in 2024 onder andere beziggehouden met:

- Code of Conduct vaststellen voor huidige en toekomstige deelnemingen;
- Impact Framework als eerste toegepast door Fairtrade Original BV ten behoeve van rapportage;
- Verkrijgen ANBI status, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2023;
- Selectie van nieuw financieel administratiekantoor;
- Scheiding van rollen tussen toezichthouder en aandeelhouder compleet doorgevoerd;
- Vooronderzoek van fondsen en bedrijven als mogelijke kandidaten voor investering of deelneming;
- Zelfevaluatie van het bestuur.

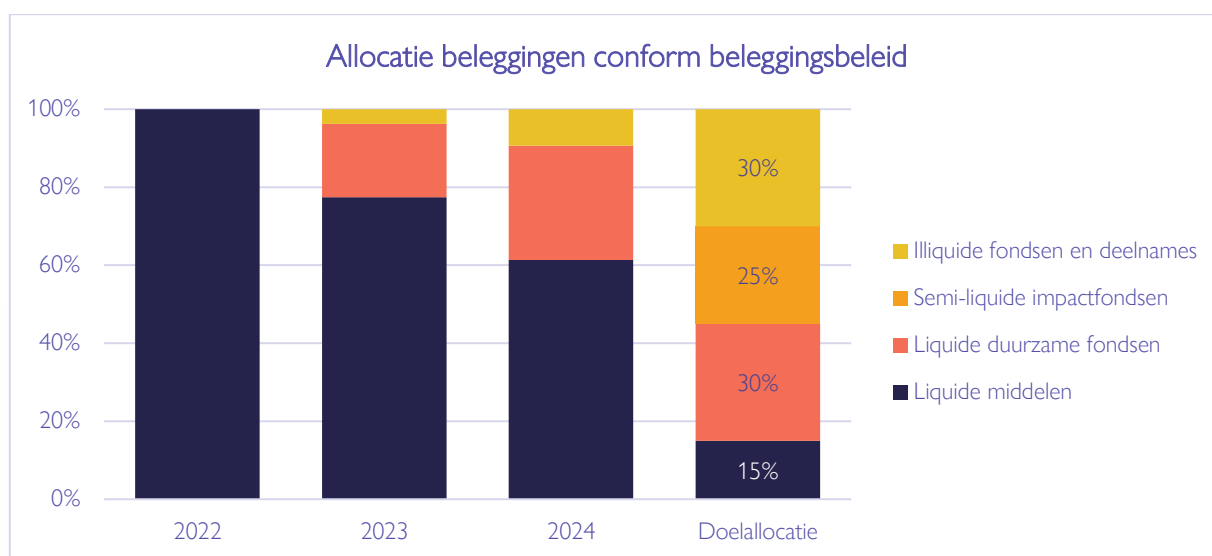
In dit jaarverslag zullen de bovenstaande punten uitgebreider worden beschreven. In 2024 heeft het bestuur zeven keer vergaderd, zowel online, hybride als offline. Het betrof bijeenkomsten op: 3 januari, 1 februari, 19 april, 3 juni, 12 september, 30 oktober, 12 december.

Beleggingsbeleid

Stichting Fair Trade Original is sinds 2018 houder van alle aandelen van Fairtrade Original BV. Gezien de historie en de gedeelde waarden beschouwt de Stichting deze deelname als een kerninvestering. Daarnaast bouwt de Stichting aan een impact investment portfolio. Leidraad hierbij is het in 2021 vastgestelde beleggingsbeleid met de volgende doelstellingen:

- Het genereren van positieve impact, met name de bijdrage aan de geselecteerde duurzaamheidsdoelen of Sustainable Development Goals (SDGs);
- Het behalen van een positief financieel rendement op lange termijn, met behoud van kapitaal gecorrigeerd voor inflatie;
- Het handhaven van voldoende liquide middelen om aan potentiële verplichtingen te voldoen.

Om sturing te geven aan de uitvoering van het beleggingsbeleid heeft het bestuur van de Stichting in 2023 een aantal segmenten (op basis van liquiditeitskenmerken) gedefinieerd en vervolgens een doelallocatie (per liquiditeitssegment) bepaald. Onderstaande grafiek illustreert de progressie naar de doelallocatie, wat hieronder verder wordt toegelicht.

Figuur 1: onderweg naar doelallocatie (beleggingen exclusief de kerninvestering in Fairtrade Original BV)

In 2024 heeft de Stichting haar beleggingen in liquide duurzame fondsen (via vermogensbeheer Van Lanschot Kempen) gestaag verder opgebouwd op basis van een totale inleg van €1,8 miljoen; in dit segment is de doelallocatie van circa 30% intussen bereikt. Daarnaast heeft de Stichting een additionele storting gedaan in een illiquide impact fonds (Kampani); om in dit segment de doelallocatie te kunnen bereiken zal het Bestuur tot nog minstens één andere illiquide investering moeten besluiten. Het Bestuur heeft zich nog niet gecommitteerd aan semi-liquide impact fondsen, wel zijn er in dit segment een aantal mogelijkheden overwogen.

De reeds opgebouwde impact investment portefeuille wordt actief beheerd. Voor zover mogelijk, wordt het beheer- en acquisitiewerk uitgevoerd door de bestuursleden zelf; indien nodig of wenselijk, wordt dit uitbesteed. Met de groei van de portefeuille vergt het beheer ervan meer aandacht.

Het bestuur heeft de ambitie om sneller meer impact te maken en ziet de aanwas van minder liquide impact investeringen graag versnellen. Potentiële investeringen in minder liquide impact fondsen en bedrijven vergen een gezonde pijplijn op basis van een goede marktscan, ook dienen ze te worden onderworpen aan een grondige due diligence. Voorgaande noodzaakt om in de toekomst acquisitiewerkzaamheden uit te besteden.

Deelneming Fairtrade Original BV

Stichting Fair Trade Original is enig aandeelhouder in Fairtrade Original BV.

Marktpositionering

In 2024 bleef het consumentenvertrouwen en de koopbereidheid in Nederland en Duitsland overwegend laag. Onzekerheid en inflatie maakten consumenten voorzichtig, waarbij de prijs van voedingsmiddelen een steeds grotere rol speelde in aankoopbeslissingen. In Nederland daalde de supermarktomzet met 1%, als gevolg van een 4% volumedaling en een 3% prijsstijging. In veel categorieën nam het aandeel van promoties en private labels verder toe, wat een uitdaging vormt voor A-merken zoals Fairtrade Original.

Fairtrade Original heeft zich ondanks deze ontwikkelingen goed staande gehouden in het retailkanaal. Het aandeel van duurzame bestedingen, zoals biologische en fairtrade producten is licht toegenomen. Deze groei is voornamelijk aanbod gedreven: supermarkten geven steeds meer aandacht aan het verduurzamen van hun assortiment, passend bij hun ESG-ambities. Hiermee spelen zij in op de groeiende consumentenvoorkeur voor duurzame producten, waarvan de fairtrade-categorie profiteert.

Onder het motto "Taste the difference, make the difference" heeft Fairtrade Original in 2023 een ambitieuze groeistrategie ontwikkeld, gericht op een impacttoename van 25% in de periode 2024-2026. Voor 2024 was een omzetgroei van 10% begroot, en voor gerichte marketinginvesteringen werd ook een negatief financieel resultaat ingecalculeerd. In het verslagjaar is aanzienlijk geïnvesteerd in marketingcampagnes, waaronder voor het eerst ABRI-campagnes in stedelijke gebieden met een hoge concentratie van de doelgroep. De frisse en kleurrijke advertenties, die inspeelden op fusion cooking en vegetarische trends, werden goed ontvangen.

De investeringen in merkbekendheid, positionering en productontwikkeling hebben hun effect gehad. In het Nederlandse foodretailkanaal steeg de omzet naar €15,5 miljoen, een groei van 12,5%. De totale netto-omzet bedroeg €21,2 miljoen, een stijging van 9,2%, terwijl de afzet met 9,4% groeide. Een opmerkelijke prestatie in een krimpende markt.

De omzet in Duitsland blijft groeien maar de groei blijft achter op de ambitie. De omzet is met 4% gegroeid naar €4,4 miljoen waar een groei van 17,7% was begroot. Deze rem op de groei is het gevolg van een vertraagde geografische penetratie in winkels van verschillende Duitse retailers en een assortiment sanering die REWE (de grootste Fairtrade Original klant in Duitsland) heeft doorgevoerd in het wereldkeuken assortiment. Dit is overigens de eerste echte portfolio sanering na meer dan 5 jaar groei in omzet en assortiment. Het is een logische stap van REWE om de winstgevendheid van de categorie te optimaliseren, niet alle producten vallen blijvend in de smaak van de consument en op deze wijze ontstaat ook ruimte om nieuwe producten een kans te geven.

Behaalde resultaten & Impact

Ondanks de uitdagende markt waren de financiële resultaten beter dan begroot. De uitzonderlijke prijsstijgingen van containertransport, cacao en groene koffie zetten de marges in 2024 onder druk. De brutomarge daalde van 34,2% in 2023, naar 32,4% in 2024. Het verlies over 2024 bedraagt €172.190, waar oorspronkelijk een verlies van circa €300.000 was begroot.

De solvabiliteit daalde naar 37% (2023: 46%), grotendeels als gevolg van een hogere voorraadpositie, die werd aangehouden om onzekerheden in containertransport op te vangen. Deze ontwikkeling was voorzien en past binnen het strategische plan. De liquiditeit en financierbaarheid van de onderneming blijven solide. Hoewel de volatiliteit op de grondstoffenmarkten voor grotere risico's zorgt, heeft dit tot nu toe een beperkte impact gehad op de liquiditeit en financierbaarheid. De directie werkt aan een nieuwe strategie om deze risico's in de toekomst beter te beheersen.

Dankzij de gerealiseerde groei is opnieuw een belangrijke stap gezet in de realisatie van de impactdoelstellingen. Het aantal boeren waarmee wordt samengewerkt, is gegroeid naar ruim 9.200. Daarnaast zijn nieuwe samenwerkingen gestart, onder andere met een coöperatie van kleinschalige koffieboeren in Nicaragua en met twee kokoscoöperaties in Vietnam en Sri Lanka. In totaal werkt Fairtrade Original nu samen met 29 coöperaties.

In 2024 zijn circa 150 projecten geïnitieerd, gericht op het versterken van de positie van boeren. Dit is een verdubbeling ten opzichte van 2023. De projecten richten zich op fairtrade training en certificering, duurzame productiemethoden, productiviteitsverhoging, inkomensdiversificatie en klimaatbestendigheid.

Samen met de Rabobank Foundation en lokale trainingsinstituten is in Sri Lanka een grootschalig driejarig programma gestart, gericht op de capaciteitsopbouw van 700 kleinschalige kokos- en kruidenproducenten. De focus ligt op trainingen in fairtrade-standaarden, water- en bodemmanagement,

gewasziektebestrijding en inkomensdiversificatie. Dit laatste wordt onder andere gestimuleerd door compostproductie en de bouw van kassen.

Over het ingekochte volume grondstoffen, verwerkt in Fairtrade Original-producten, is in 2024 een fairtrade premie van ongeveer €433.000 afgedragen (2023: €416.000). Een kwantificering van de impact is verder opgenomen in het hoofdstuk over impact meting in dit jaarverslag.

Raad van Commissarissen

Anticiperend op het aflopen van de termijn van een RvC-lid in 2025, is per 1 maart 2024 René Strik benoemd tot lid van de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen bestaat daarmee eind 2024 uit: Arno van Dongen (voorzitter), Bart Kroon, Lobke Apeldoorn, Sebastiaan Besems en René Strik. Begin van het jaar 2025 heeft René Strik zijn functie neergelegd, de RvC voorzitter heeft inmiddels de werving voor een nieuw lid in gang gezet.

Deelneming Kampani

Kampani is een impact fonds met haar basis in Brussel dat geduldig kapitaal (achtergestelde leningen) verstrekt aan ondernemingen en coöperaties van kleine agrariërs in Afrika en Latijns-Amerika. De financieringsbehoefte van deze organisaties zijn vaak te groot om in aanmerking te komen voor microfinanciering en tegelijkertijd vaak te klein of te risicovol om financierbaar te zijn door reguliere banken.

KAMPANI
Investing in family farming

Via een unieke investeringsstrategie gericht op dit 'ontbrekende middenveld' streeft Kampani de volgende impactdoelstellingen na:

- Het verhogen van inkomen van kleine boeren in Afrika en Latijns-Amerika;
- Het verbeteren van hun onderhandelingspositie in agrarische productieketens; en
- Het leveren van een positieve bijdrage aan de ontwikkeling van hun rurale gemeenschappen.

Eind 2023 heeft Stichting Fair Trade Original een bedrag van €1 miljoen gecommitteerd aan een deelneming in Kampani. Ultimo 2024 was 65% hiervan daadwerkelijk uitgekeerd aan Kampani. Deze investering is een belangrijke mijlpaal voor beide partijen. Voor de Stichting is Kampani de eerste illiquide impact investering buiten de kerninvestering in Fairtrade Original BV. Voor Kampani is Stichting Fair Trade Original de eerste buitenlandse (niet-Belgische) investeerder. Mede dankzij de uitbreiding in haar groep van investeerders heeft Kampani in de loop van 2024 tien nieuwe producentenorganisaties kunnen financieren en zo het totaal aantal directe investeringen in één jaar tijd van twintig naar dertig gebracht. Op deze manier heeft dit investeringsfonds aanzienlijke positieve impact gehad op de ontwikkeling van agrarische activiteit in voornamelijk het Afrikaanse continent.

Stichting Fair Trade Original brengt voor Kampani meer dan groeikapitaal. Eén van de bestuursleden van de Stichting heeft een toezichthoudende rol als lid van de raad van commissarissen ('raad van bestuur' genoemd in België) en draagt bij aan de ontwikkeling van de governance van Kampani.

Daarnaast ondersteunen ook anderen in het versterken van de deelneming: zo is een bestuurslid met relevante kennis en ervaring nauw betrokken bij het doorontwikkelen van Kampani's methode en aanpak voor impactmeting en brengt daarbij ook fairtrade certificering onder de aandacht. Een ander bestuurslid vertegenwoordigt de stichting als aandeelhouder en woonde in 2024 zowel de formele als informele aandeelhoudersvergaderingen in Brussel bij. Ook zijn er contacten gelegd met Fairtrade Original BV, van wie de (potentiële) leveranciers mogelijk kandidaten zijn voor financieringen en/of investeringen door Kampani.

Kampani bestaat in 2025 tien jaar en is klaar om in dit jubileumjaar door te groeien van de huidige omvang van €15 miljoen naar een fonds van €20 miljoen. In het verleden heeft Kampani reeds bewezen dat het in haar snelle groei trouw blijft aan de investeringsstrategie, met name het verstrekken van financieringen voor investeringen in productiemiddelen van gemiddeld €500,000 per investering aan de kleine en middelgrote bedrijven en coöperaties in de agrarische sector in Afrika en Latijns-Amerika.

De gerealiseerde impact van Kampani is dit jaar voor het eerst gekwantificeerd, en opgenomen in het hoofdstuk betreffende impactmeting.

Vermogensbeheer Van Lanschot Kempen

In 2023 is Van Lanschot Kempen het mandaat gegeven om een deel van het stichtingsvermogen te beheren op basis van een 'neutraal' risicoprofiel in combinatie met een 'sterk betrokken' duurzaamheidsprofiel. Onder dit mandaat is in 2023 €1,3 miljoen ingelegd. In 2024 volgden een vijftal verdere maandelijkse stortingen voor een totaalbedrag van €0,5 miljoen zodat het beoogde bedrag van €1,8 miljoen per eind mei volledig is belegd.

Het goede beursklimaat heeft in 2024 geleid tot een bovengemiddeld beleggingsresultaat van bijna 11% wat ver uitsteekt boven het door Van Lanschot Kempen aangegeven gemiddeld verwachte jaarlijkse rendement van 4%. De waarde van deze portefeuille vertegenwoordigt hierdoor per ultimo 2024 een waarde van ruim €2 miljoen.

Gezien het verder verwachte positieve beursklimaat geldt per ultimo 2024 een overweging in aandelenbeleggingen voor 58%, terwijl obligaties een kleine 40% van de waarde van de portefeuille vertegenwoordigen. De resterende 2% betreft liquiditeiten. Meer dan 70% van de portefeuille is in Noord-Amerika en Europa belegd, het aandeel in opkomende landen bedraagt zo'n 10%. Binnen het aandelenbelang zijn meerdere specifieke impactfondsen opgenomen.

Van Lanschot Kempen richt zich op het behoud en opbouw van vermogen op een duurzame manier. In de beleggingsportefeuille zijn de meest duurzame bedrijven binnen elke sector gekozen, wat zorgt

voor brede spreiding. Hierbij wordt rekening gehouden met criteria op het gebied van mens, milieu, maatschappij en bestuur (ESG). Voor elke sector zijn er specifieke ESG- of duurzaamheidscriteria.

De financiële en impact resultaten van het vermogensbeheer van Van Lanschot Kempen zijn in lijn met de doelstellingen voor liquide impactfondsen conform het beleggingsbeleid.

Nu het beheermandaat bij Van Lanschot Kempen is gerealiseerd zijn eind 2024 de gesprekken gestart voor de invulling van het eerder besproken adviesmandaat waarvoor een bedrag van €750,000 is gealloceerd. Het ligt in de verwachting dit mandaat in 2025 te realiseren.

In gesprekken met de fondsbeheerder is in 2024 nadrukkelijk gesproken over de behoefte van de Stichting aan op maat gemaakte meting van en verantwoording over de impact van de beleggingen. Van Lanschot Kempen heeft aangegeven dat hier inderdaad nog een weg is te gaan. Wederzijds wordt een opening gezocht voor meer structurele samenwerking op het gebied van impactvolle investeringen.

Pijplijn overige (semi)directe investeringen

In 2024 is een grondige verkenning van investeringsmogelijkheden uitgevoerd, waarbij informatie is verzameld over 12 fondsen en bedrijven, waarvan het merendeel actief is binnen de agro-sector. Het bestuur heeft de expliciete wens om investeringsmogelijkheden te realiseren in de andere focus sectoren. Met diverse partijen zijn gesprekken gevoerd om een eerste selectie te maken, maar dit heeft vooralsnog niet geleid tot een concrete investering.

Met één fonds worden momenteel gesprekken gevoerd over een mogelijke deelname. De insteek blijft om met verhoudingsgewijs beperkte middelen een zo groot mogelijke financiële hefboom te creëren, en daarmee de impact te maximaliseren binnen de doelstellingen van de stichting. De inzichten en ervaringen uit dit jaar vormen een goede basis voor daadwerkelijke groei van onze portefeuille in 2025.

Organisatie

Bestuur

Stichting Fair Trade Original, opgericht in 1959, is gevestigd aan de Multatulilaan 12 te Culemborg. De Stichting wordt geleid door een Bestuur en heeft geen medewerkers in dienst.

Werkzaamheden vinden plaats door het Bestuur of ten behoeve van het Bestuur.

Waar nodig zet het Bestuur derden of medewerkers van de deelneming

Fairtrade Original BV in ter uitvoering van beleid. In het bijzonder leverden Harold Goessens en Jan van der Heiden met hun ondersteuning een belangrijke bijdrage aan het functioneren van het Bestuur in 2024.

In 2024 hebben we afscheid genomen van Joris Timmers als bestuurslid, wiens bestuurstermijn afliep. Na een zorgvuldige selectieprocedure is in Frank Nagel een uitstekende opvolger gevonden. Frank is per 1 maart 2024 benoemd. Cees van Rij is in december 2024 voor een tweede termijn herbenoemd als bestuurslid, en wel tot eind 2028.

Het Bestuur van de Stichting bestaat uit maximaal vijf personen. Het bestuur is eind 2024 als volgt samengesteld:

Voorzitter	De heer Bart Kroon
Penningmeester & Vicevoorzitter	Mevrouw Sanne (Sanne Marijn) Steemers
Secretaris:	De heer Frank (Franciscus Petrus) Nagel
Bestuurslid:	De heer Cees (Cornelis Corstiaan) van Rij
Bestuurslid:	Mevrouw Berg (Berg Maria) De Bleecker

Op 1 februari 2024 heeft het bestuur een zelfevaluatie uitgevoerd. Het bestuur beoordeeld dat evaluatie en besluitvorming rond investeringen en deelneming zorgvuldig plaats vindt. De bestuursleden leggen de lat hoog gelegd; we streven naar een professionele werkwijze, zowel binnen het bestuur als in de samenwerking met deelnemingen. Daarnaast kwam naar voren dat binnen het multidisciplinaire team van vrijwilligers veel werk wordt verzet, maar dat nadrukkelijk keuzes moeten worden gemaakt over hoe het werk het beste kan worden georganiseerd: zelf uitvoeren of meer delegeren? Tijdens de evaluatie zijn ook de ambities voor portefeuilleontwikkeling uitgesproken.

Remuneratie & educatie

De bestuursfuncties zijn in principe onbezoldigd, toch wordt aan bestuurders een vacatievergoeding beschikbaar gesteld en worden reiskosten vergoed. De vacatievergoeding is voor alle bestuurders gelijk, en bedroeg in het verslagjaar €331 per bijgewoonde (online en offline) vergadering. De reiskostenvergoeding bedraagt €0,23/km. Deze vergoedingen zijn in lijn met de richtlijnen van het Besluit Vergoedingen Adviescolleges en Commissies van de Nederlandse overheid en conform de richtlijnen voor ANBI-instellingen.

Van bestuurders wordt verwacht dat zij zich blijvend ontwikkelen en dat in het bijzonder doen op vlakken die ook bijdragen aan de ontwikkeling en groei van de activiteiten van de Stichting. De Stichting heeft in haar beleid opgenomen dat zij in financiële zin bijdraagt aan deze verplichte permanente educatie. In tegenstelling tot vorige verslagjaren heeft geen van de Bestuurders het afgelopen jaar een cursus of opleidingen op kosten van de stichting gevolgd.

Communicatie

In 2024 is de nieuwe huisstijl van de Stichting Fair Trade Original succesvol geïmplementeerd en wordt deze consequent toegepast in alle communicatievormen. Er is in 2024 geen actieve communicatiestrategie gevolgd, de focus lag op het versterken van de interne organisatie en investeringsstrategie. De behoefte aan externe communicatie neemt toe, uit reacties blijkt regelmatig dat er verwarring bestaat over de verschillende fairtrade organisaties in de wereld, en de rol en positie van de Stichting. In de komende tijd wordt een gerichte communicatiestrategie ontwikkeld. Onderdeel hiervan is onder andere een introductie over de geschiedenis van de Stichting, de relatie met Fairtrade Original BV en de verbinding met Fairtrade-certificeringsorganisaties.

Het jaarverslag wordt conform de ANBI-richtlijnen gepubliceerd op onze website, zodat transparantie over de activiteiten en financiële verantwoording gewaarborgd blijft.

Impactmeting

Raamwerk

Om de positieve impact van de strategie van de Stichting goed te kunnen volgen, heeft het Bestuur een raamwerk vastgesteld om de SDG's te vertalen naar meetbare indicatoren. De deelnemingen van de Stichting zijn gebonden aan een gedragscode, en er wordt een jaarlijkse impact rapportage geïntroduceerd. Deze rapportages vormen voor de Stichting ook weer input om haar impactraamwerk en indicatoren bij te stellen waar nodig. Dit raamwerk is hieronder schematisch weergegeven.

In het vaststellen van het raamwerk, is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van relevante standaarden in de agri- en investeringssector: de Sustainable Development Goals, het Impact Management Project, Fairtrade International, IRIS+, IFC Performance Standards, en ANBI-richtlijnen. Het raamwerk is in 2024 niet gewijzigd en is van toepassing conform voorgaande jaren.

Figuur 2: impactraamwerk

Sustainable Development Goals

Zoals in 2022 al vastgesteld, verwacht de Stichting de meest directe impact te bereiken met haar strategie op de volgende vijf Sustainable Development Goals (SDG's):

Figuur 3: Sustainable Development Goals

Theory of Change

Om te verduidelijken hoe de Stichting een positieve impact wil realiseren op bovengenoemde SDG's, heeft het Bestuur de Theory of Change verder geconcretiseerd. In de volgende afbeelding wordt duidelijk gemaakt hoe de Stichting door haar interventies resultaten wil boeken op de korte en lange termijn en hoe die op hun beurt bijdragen aan het realiseren van de geselecteerde SDG's.

Figuur 4: theory of change

Indicatoren

Om de gewenste resultaten (zgn. 'outcomes') op de korte en lange termijn goed te kunnen meten, hebben we daar geschikte impact indicatoren bij geselecteerd. Deze indicatoren zijn in onderstaande afbeelding weergegeven (met een verwijzing naar IRIS+ code waar deze van toepassing is).

FTO portfolio metrics			
# producing countries reached	# consuming countries reached	# portfolio companies	€/ \$ assets under management (equity/debt/other)
Outcome metrics			
Employment creation	Sustainable recurring revenue and growth	More sustainable choices available to consumers	Bankable and sustainable SMEs and farmers
# employees (direct/indirect, m/f)	% revenue growth investees (LCU/\$) (FP4761)	# product units sold: certified (Fairtrade/other) (PI7289)	\$ co-investments catalyzed (debt/equity/other)
# employees earning a living wage or higher (direct/indirect, m/f) (OI4724)	\$ sales revenue: certified (Fairtrade/other) (PI7321)	Sustainably managed: # ha (OI6912)	
# producer organizations (Fairtrade/other)	\$ Sales revenue: exports (PI5920)		
# farmers (Fairtrade/other)	% Producer price premium (Fairtrade/other) (PI1568)		

Figuur 5: impact indicatoren

De volgende stap is om deze indicatoren ook te gebruiken als jaardoelstellingen voor haar (toekomstige) investeringen en deelnemingen. Op deze manier werkt het Bestuur toe naar een pragmatische en doeltreffende manier om haar impact op een gekwantificeerde manier te duiden.

Impactrapportage

In het jaarverslag 2023 hebben we voor het eerst kunnen rapporteren over de impact van onze deelneming Fairtrade Original BV, op een groot deel van de indicatoren. We spraken toen de ambitie uit om over 2024 te kunnen rapporteren over de gehele portefeuille, en op alle indicatoren in ons impactraamwerk. De beide directe investeringen in onze portefeuille zijn nu vertegenwoordigd. Op een aantal indicatoren is rapportage lastig gebleken. Dit zal verder beschreven worden aan het eind van dit hoofdstuk.

De huidige portefeuille bestaat uit:

- **Fairtrade Original BV**

Stichting FTO heeft een meerderheidsbelang in Fairtrade Original BV. Sinds 2021 wordt door de Stichting als aandeelhouder ook gevraagd om een impactrapportage. Sinds 2023 wordt ook de impact in de keten in kaart gebracht via een uitvraag van gegevens bij leveranciers en partners. De impact die in kaart gebracht is, vertegenwoordigt 89% van de omzet van Fairtrade Original BV.

- **Kampani**

In onze overeenkomst met de deelneming is vastgelegd dat we gezamenlijk invulling geven aan een jaarlijkse impactrapportage. Voor dit verslagjaar 2024 is voor het eerst ook de impact van Kampani in kaart gebracht op basis van een uitvraag van gegevens bij de portefeuillebedrijven van Kampani.

- **Van Lanschot Kempen**

De fondsinvestering in Van Lanschot Kempen wordt beheerd via een duurzaam mandaat. Aangezien

dit investeringen in generieke fondsen betreft, en geen directe investering door Stichting FTO, is deze impact niet meetbaar conform ons raamwerk. Deze impact wordt buiten beschouwing gelaten in deze rapportage.

Op portefeuilleniveau kunnen we rapporteren dat de Stichting via haar deelnemingen nu 25 producerende landen met een ontwikkelende economie bereikt.

	2024	2023
FTO portefeuille indicatoren		
# producerende landen	25	14
# consumerende landen	12	4
# investeringen	3	3
EUR investeringen	6.318.335	5.027.960

We meten uitkomsten rond werkgelegenheid, economische groei, duurzame productie en consumptie, en investeringen. De impactmeting in het vervolg van dit hoofdstuk heeft betrekking op de deelnemingen in Fairtrade Original BV en Kampani.

In de eigen organisatie van de deelnemingen werken 38 medewerkers in 2024. De 31 bedrijven in het netwerk (ketenpartners en portefeuillebedrijven) zorgen voor werkgelegenheid voor 6.751 personen. Dit aantal medewerkers is lager dan vorig jaar werd gerapporteerd, en we onderzoeken of dit verschil veroorzaakt wordt door de rapportagemethode of dat er in werkelijkheid minder banen in de keten zijn. Het netwerk bereikt 273.135 boeren, significant meer dan vorig jaar gerapporteerd werd vanwege de toevoeging van Kampani aan de meting in 2024.

Stichting Fair Trade Original vraagt haar deelnemingen altijd om fairtrade principes te respecteren. Niet alle organisaties en boeren in de keten zijn echter ook fairtrade gecertificeerd. De keuze hiervoor is afhankelijk van de markt waarin de organisatie actief is, niet in alle ketens is voldoende marktvraag voor fairtrade certificering. Fairtrade Original BV hanteert 100% fairtrade certificering voor toeleveranciers in de keten; met Kampani is de afspraak gemaakt dat het aandeel fairtrade certificering in de portefeuille minimaal gelijk is aan het aandeel dat Stichting Fair Trade Original in het fonds heeft.

	2024	2023
Creatie werkgelegenheid		
# medewerkers direct	38	33
# medewerkers indirect	6.751	9.467
# bedrijven in keten / portefeuille	31	
% bedrijven Fairtrade gecertificeerd	55%	
# boerenorganisaties	42	25
% boerenorganisaties Fairtrade gecertificeerd	83%	100%
# boeren in netwerk	273.135	5.522
% boeren Fairtrade gecertificeerd	9%	100%

Fairtrade Original BV heeft in 2024 een omzetgroei van 9,2% gerealiseerd, en 2% van de omzet kunnen betalen als Fairtrade premie. De gegevens in onderstaande tabel zijn alleen voor Fairtrade Original BV. Voor de portefeuille van Kampani was het niet haalbaar om de omzetgegevens benodigd voor het berekenen van economische groei over 2024 te ontvangen voor publicatie van dit rapport, dit zal in 2025 verder ingevuld worden.

(exclusief Kampani)	2024	2023
Duurzame economische groei		
% omzetgroei deelneming	9,2%	1,9%
Omzet deelneming in miljoenen	21	19
% omzet deelneming Fairtrade gecertificeerd	100%	100%
% omzet deelneming als Fairtrade premie	2,0%	2,1%

	2024	2023
Duurzame consumptie en productie		
# duurzame producten verkocht	13.767.297	12.587.499
# ha duurzaam gecertificeerd	36.351	12.692

Het aantal hectare in de keten dat duurzaam gecertificeerd is, is flink toegenomen met de toevoeging van de portefeuille van Kampani aan de impactmeting.

Ambitie

We zijn trots op de voortgang die we maken op transparantie en meting van impact in onze portefeuille. De ambitie die we vorig jaar uitspraken om de hele keten in kaart te brengen is grotendeels gerealiseerd.

We zien wel inconsistentie in de data die aangeleverd is door ketenpartners in vergelijking tot vorig jaar. Hierover gaan we in gesprek, om beter de oorzaak te begrijpen. De tijdslijn om alle data te verzamelen in het eerste kwartaal na het verslagjaar blijkt ook lastig te realiseren. Het proces van dataverzameling en dataverificatie wordt in 2025 opnieuw besproken en waar nodig aangepast.

De ervaring leert dat een aantal indicatoren uit ons raamwerk in de praktijk moeilijk meetbaar zijn:

- Waar voor een bedrijf als Fairtrade Original BV de landen en partners in de keten goed in kaart te brengen zijn, is dit lastiger voor een fonds als Kampani. De landen waarin geïnvesteerd is, zijn bekend, maar het is niet altijd bekend waar de inkoop of afzetmarkten van de portefeuillebedrijven zich bevinden. We hebben hierin de keuze gemaakt om alleen te rapporteren wat met zekerheid bekend is, het aantal landen dat bereikt wordt is dus waarschijnlijk groter dan gerapporteerd.
- Een specifieke uitdaging is van toepassing bij het leefbaar inkomen. Een leefbaar inkomen stelt een familie in staat om een fatsoenlijke levensstandaard te bereiken, inclusief basisbehoeften zoals voeding, huisvesting, onderwijs, gezondheidszorg en kleding. Dit inkomen moet ook ruimte bieden voor het opbouwen van reserves en investeringen. In sommige landen is het minimumloon niet voldoende om een leefbaar inkomen te realiseren, voor veel landen en producten is geen referentie-inkomen of referentieprijs beschikbaar om het leefbaar inkomen te kunnen beoordelen. Op dit moment vragen we alle organisaties in de keten te bevestigen dat minimaal wettelijk minimum inkomen gehanteerd wordt. We hebben de ambitie om toe te werken naar een leefbaar inkomen voor alle medewerkers en boeren in de ketens.

Tot slot zullen we in 2025 bespreken hoe om te gaan met extrapolatie en attributie.

De ontvangen gegevens zijn niet beschikbaar over de gehele keten, de vraag komt naar voren of we op basis van de informatie die we hebben een aanname kunnen maken over de impact in het deel van de keten dat niet in kaart gebracht is; dit heet extrapolatie.

Bij attributie is de vraag in hoeverre we de gerapporteerde impact kunnen toerekenen aan de investering door Stichting Fair Trade Original, er zijn ook andere investeerders en andere factoren die bijdragen aan de impact. Tot op heden hebben we zowel de directe als indirecte impact in de keten gerapporteerd, dit zullen we in 2025 evalueren.

We zien impactmeting als een proces van continue verbetering, en zijn voornemens om de impact beter in kaart te brengen, en hiermee actief te sturen op het realiseren van meer impact binnen ons netwerk.

II. Jaarrekening

Introductie tot jaarrekening

Stichting FTO zet haar vermogen in als een impact investeerder, die middels investering van kapitaal, kennis en netwerk in sociale ondernemingen en via fondsen haar impact doelstelling beoogt te behalen.

In 2024 zijn de gecommitteerde investeringen uit voorgaande jaren gerealiseerd: er zijn stortingen gedaan in de deelneming van Kampani en het vermogensfonds Van Lanschot Kempen. De balans en resultatenrekening van Stichting FTO zijn een reflectie van haar mandaat tot impact in internationale handel, en doelstelling tot kapitaalbehoud.

Balans per 31 december 2024

De balans per 31 december 2024 (na resultaatbestemming) is hieronder weergegeven.

EUR	2024	2023
FINANCIËLE VASTE ACTIVA		
Deelneming Fairtrade Original B.V.	2.490.294	2.662.484
Deelneming Kampani N.V.	1.000.140	1.000.140
Overige effecten	2.032.715	1.244.544
Leningen Fairtrade Original B.V.	795.187	870.897
	6.318.336	5.778.065
VLOTTENDE ACTIVA		
Overige vorderingen en overlopende activa	27.818	25.515
Lening Fairtrade Original B.V.	65.500	65.500
Liquide middelen	4.257.098	5.140.164
	4.350.416	5.231.179
TOTAAL	10.668.752	11.009.244
EIGEN VERMOGEN		
Stichtingskapitaal	5	5
Overige reserves	9.841.373	9.767.368
	9.841.378	9.767.373
LANGLOPENDE SCHULDEN		
Renteloze leningen	467.687	477.897
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Overige schulden en overlopende passiva	359.687	763.974
TOTAAL	10.668.752	11.009.244

Winst en verliesrekening over 2024

Het jaar 2024 is afgesloten met een positief resultaat. Het resultaat is beter dan begroot. Het begroot verlies van de deelneming Fairtrade Original B.V, werd gecompenseerd door een hoger rendement op liquide middelen en impactbeleggingen. Het resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserves.

EUR	2024	2023
Bedrijfsopbrengsten		
Resultaat Deelneming Fairtrade Original B.V.	(172.190)	130.557
Legaten en donaties	9.003	44.843
Rentebaten Fairtrade Original B.V.	21.432	21.798
Totaal bedrijfsopbrengsten	(141.755)	197.198
Bedrijfslasten		
Voorziening rekening-courant FairForward B.V.	-	(3.438)
Overige	57.012	45.469
Totaal bedrijfslasten	57.012	42.031
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	(198.767)	155.167
Waardeverandering van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	198.556	56.914
Financiële baten en lasten	74.216	58.144
Resultaat	74.005	270.225

Toelichting op de jaarrekening 2024

ALGEMEEN

Activiteiten

Stichting Fair Trade Original stelt risicokapitaal, kennis en netwerk ter beschikking aan ondernemers en fondsen ten behoeve van het ontwikkelen van eerlijke handelsketens.

Vestigingsadres

Stichting Fair Trade Original is feitelijk en statutair gevestigd op Multatulilaan 12, 4103 NM te Culemborg, en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 11018866.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het BW en de Richtlijnen voor de verslaglegging voor kleine rechtspersonen, die uitgegeven zijn door de Raad voor de jaarverslaglegging. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst.

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2024, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2024.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen historische verkrijgingsprijs.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien de onderneming alle belangrijke risico's met betrekking tot de handelsgoederen zijn overgedragen aan de koper. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken

van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële vaste activa

Deelnemingen:

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover Stichting Fair Trade Original in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaaardering worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij eerste waardering.

Als resultaat wordt verantwoord het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat.

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Als resultaat wordt in aanmerking genomen het in het verslagjaar gedeclareerde dividend van de deelneming, waarbij niet in contanten uitgekeerde dividenden worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Indien sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen de realiseerbare waarde (zie verder de paragraaf “Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa”); afwaardering vindt plaats ten laste van de winst-en-verliesrekening.

Overige effecten:

Effecten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze effecten gewaardeerd tegen reële waarde. Waardeveranderingen worden rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na eerste verwerking worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen via de winst-en-verliesrekening worden rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Overige vorderingen:

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er bij de verstrekking van leningen sprake is van disagio of agio, wordt dit gedurende de looptijd ten gunste respectievelijk ten laste van het resultaat gebracht als onderdeel van de effectieve rente. Ook transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering en als onderdeel van de effectieve rente ten laste van het resultaat gebracht. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de winst-en-verliesrekening.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Daar waar geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

Opbrengstverantwoording

Opbrengst omvat de opbrengsten uit deelnemingen en rentebaten en wordt alleen verantwoord als er een redelijke zekerheid bestaat dat toekomstige voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en dat deze voordelen betrouwbaar kunnen worden geschat.

Opbrengsten uit deelnemingen worden verantwoord in het verslagjaar dat de aandeelhouder het resultaat in zijn jaarrekening heeft verwerkt. Opbrengsten uit rentebaten worden verantwoord in het verslagjaar dat de liquide middelen aan derden zijn uitgeleend.

Kosten

De kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

TOELICHTING OP DE BALANS

Financiële vaste activa

Deelneming Fairtrade Original B.V.

Stichting Fair Trade Original heeft 2.779.283 gewone aandelen van €1,00 van Fairtrade Original B.V. in bezit en op deze deelneming is een verlies van €172.190 over het boekjaar 2024 in mindering gebracht.

Deelneming Kampani N.V.

Stichting Fair Trade Original bezit op 31 december 2024 948 aandelen in het innovatieve sociaal impact investeringsfonds Kampani N.V. met een verkrijgingsprijs van €1.055 per aandeel. De totale investering op 31 december 2024 bedraagt €1.000.140. Kampani is een impact-first investeringsfonds dat groeikapitaal verstrekt voor investeringen door boerenorganisaties en MKB.

Leningen Fairtrade Original B.V.

Aan Fairtrade Original B.V. zijn twee leningen beschikbaar gesteld. Een rentedragende lening bedraagt €393.500 op 31 december 2024 en is verstrekt tot 31 december 2030. Op deze wordt jaarlijks €65.500 afgelost voor zover aan bepaalde voorwaarden uit de non-onttrekkingsverklaring met de ING is voldaan die opgesteld is door de ING Bank in verband met de herfinanciering van Fairtrade Original BV. De rente bedraagt één-maands Euribor met een opslag van 1,5% per jaar. De lening is voor €327.500 opgenomen onder financiële vaste activa en €65.500 is verantwoord onder vlottende activa.

In 2021 is een renteloze lening beschikbaar gesteld aan Fairtrade Original B.V. op basis van gelden die de Stichting heeft verkregen uit de zogenaamde 1.000 x 1.000 leningen verstrekt door particulieren en instellingen. De renteloze lening is opzegbaar met een opzegtermijn van 3 maanden en aflossing vindt direct plaats als Stichting Fair Trade Original een deel van de lening moet aflossen aan de leninggevers. De lening bedraagt op 31 december 2024 €467.687.

Overige effecten

Van Lanschot Kempen beheert een deel van het vermogen van Stichting Fair Trade Original en belegt dit vermogen in het Van Lanschot Kempen Vermogensfonds Duurzaam. De waarde van dit belegde vermogen bedraagt op 31 december 2024 €2.032.715. De positieve waardeverandering van € 198.556 is in de resultatenrekening opgenomen.

Vlottende activa

Overige vorderingen en overlopende activa

EUR	2024	2023
Te ontvangen rente	27.710	21.450
Vooruit betaalde kosten	108	627
FairForward B.V.	-	3.438
Saldo overige vorderingen per 31 december	27.818	25.515

Liquide middelen

EUR	2024	2023
ABN spaarrekening	3.445.596	3.725.596
Van Lanschot Kempen spaarrekening	766.889	1.249.959
ABN Betaalrekening	15.855	43.072
Van Lanschot Kempen effectenrekening	14.425	112.065
Rabobank betaalrekening	8.151	8.472
Rabobank spaarrekening	5.532	-
Van Lanschot Kempen betaalrekening	650	1.000
Saldo liquide middelen per 31 december	4.257.098	5.140.164

De post liquide middelen betreft de tegoeden bij banken en staan volledig ter vrije beschikking.

Eigen vermogen

Overige reserves

	2024	2023
Saldo overige reserves op 1 januari	9.767.368	9.497.143
Bij: Resultaat boekjaar	74.005	270.225
Saldo overige reserves op 31 december	9.841.373	9.767.368

Langlopende schulden

Renteloze leningen

EUR	2024	2023
Saldo per 1 januari	477.897	494.687
Giften	(8.168)	(5.445)
Terugbetalingen	(2.042)	(11.345)
Saldo renteloze leningen per 31 december	467.687	477.897

In het kader van de 1.000 x 1.000 actie heeft Stichting Fair Trade Original renteloze leningen ontvangen. De looptijd van de leningen is in beginsel 3 jaar. De schuldeisers hebben de mogelijkheid de lening na voormelde periode van drie jaar met een opzegtermijn van 3 maanden op te zeggen. Gezien het verloop is het feitelijke karakter van de lening langlopend en normaliter langer dan 5 jaar.

Kortlopende schulden

Overige schulden en overlopende passiva

	2024	2023
Deelneming Kampani N.V.	350.049	750.105
Accountants- en advieskosten	6.957	9.873
Beheersvergoeding	2.593	1.529
Bankkosten	88	85
Bestuurskosten	-	1.747
Schenkbelasting	-	635
Saldo per 31 december	359.687	763.974

Stichting Fair Trade Original heeft op 31 december 2024 €1.000.140 geïnvesteerd in het eigen vermogen van Kampani N.V. Hiervan is in 2024 65% gestort, het restant van €350.049 zal in tranches opgevraagd worden door Kampani N.V, naar verwachting wordt dit volledig in 2025 gestort.

TOELICHTING OP DE WINST EN VERLIESREKENING

Bedrijfsopbrengsten

Baten uit impact investeringen

De deelneming Fairtrade Original B.V. heeft in 2024 een verlies gemaakt van €172.190.

Op 12 september 2022 is de oorspronkelijke renteloze lening van €1.000.000 aan Fairtrade Original B.V. omgezet in een rentedragende lening en op deze lening is tot 31 december 2024 € 607.000 afgelost. Over het deel van de geldlening dat niet is afgelost is Fairtrade Original B.V. rente verschuldigd. De rente

bedraagt één-maands Euribor + een opslag van 1,5% per jaar. De ontvangen rente bedroeg in 2024 €21.432.

EUR	2024	2023
Bedrijfsopbrengsten		
Resultaat Deelneming Fairtrade Original B.V.	(172.190)	130.557
Rentebaten Fairtrade Original B.V.	21.432	21.798
Totaal	(150.758)	152.355

Legaten en donaties

EUR	2024	2023
1000 x 1000 leningen omgezet in een gift	8.803	4.811
Legaten en overige donaties	200	40.032
Totaal donaties	9.003	44.843

Bedrijfslasten

Overige

EUR	2024	2023
Bestuurskosten	15.809	13.563
Beheersvergoeding Van Lanschot Kempen	9.481	1.883
Doorberekende personeelskosten Fairtrade Original B.V.	9.392	8.778
Accountantskosten	6.957	8.803
Fiscale kosten en advieskosten	6.181	9.045
Renummeratie toezichthouders deelnemingen	6.165	-
Bankkosten	1.183	882
Overige kosten	1.844	2.515
Totaal overige bedrijfslasten	57.012	45.469

Bezoldiging bestuur

Aan bestuursleden zijn in 2024 € 15.809 (2023: € 10.432) vacatiegelden en onkostenvergoedingen uitgekeerd voor hun activiteiten voor Stichting Fair Trade Original.

Stichting Fair Trade Original hanteert een beleid beloning en richtlijnen voor toezichthouders van deelnemingen. Hierin is een afweging gemaakt tussen een eerlijke vergoeding voor expertise en een intrinsieke motivatie voor impact. Conform dit beleid is in 2024 een vergoeding van € 6.165 uitgekeerd aan één bestuurslid voor het invullen van een toezichthoudende positie op een deelneming.

Hiermee komt de totale uitkering aan bestuursleden op € 20.564 aan vacatiegelden, onkostenvergoedingen en invulling van toezichthoudende posities bij deelnemingen.

Financiële baten en lasten

	2024	2023
Rente op spaarrekeningen	74.216	58.144
Totaal	74.216	58.144

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen bijzondere gebeurtenissen na balansdatum.

Ondertekening bestuur

Culemborg, 18 april 2025

Voorzitter: De heer Bart Kroon

Penningmeester: Mevrouw Sanne (Sanne Marijn) Steemers

Bestuurslid: De heer Cees (Cornelis Corstiaan) van Rij

Bestuurslid: Mevrouw Berg (Berg Maria) De Bleecker

Bestuurslid: De heer Frank (Franciscus Petrus) Nagel

Overige toelichtingen

Verwerking van het resultaat

De winst van €74.005 is met goedkeuring van het stichtingsbestuur toegevoegd aan de overige reserves.

III. Overige gegevens

Statutaire regeling winstbestemming

In de statuten zijn geen bepalingen opgenomen omtrent de winstbestemming.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant